



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Reijcuntur errores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

DISPUTATIO XXVIII.

DE

Essentia peccati originalis.

Non minus essentia, quam existentia peccati originalis est circumsepta difficultatibus: nam existentiam fidei & definitionem limites non adeo permittunt obnoxiam vagæ rationis licentiæ; metaphysica verò essentiæ constitutio, cum parum ad fidem & mores conferat, libertati ingeniorum relinquatur. Igitur examinata prius sententiarum varietate nostram demum mentem explicabimus.

ARTICULUS I.

Referuntur & refelluntur diversæ sententiæ de essentia peccati originalis.

SUMMARIUM.

1. Hereses constituentes originale in aliquo substantiali.
2. Heresi constitvens in concupiscentia.
3. Sententia Ambrosii Catherini, ejusque fundamenta.
4. Refutatur.
5. Fundamenta solvuntur.
6. Refertur sententia Durandi constitvens originale in reatu ad penam.
7. Impugnatur.
8. Auctoritates obiecte exponuntur.
9. Refertur & exponitur sententia de morali existentia primi peccati.
10. Impugnatur.
11. Refertur sententia Thomistarum quorundam constitvens peccatum originale in aliquo habituali positivo.
12. Impugnatur vario positivo.
13. Impugnatur moralis transgressio.
14. Ulteriores impugnationes.
15. Exponuntur testimonia adducta à S. Doctore.

§. I.

Rejiciuntur errores.

Primò Matthias Illyricus Centuriatorum Princeps in libello de pecc. orig. dicebat, peccatum originale esse ipsammet animæ substantiam, eò quòd Rom. 7. Ephel. 4. Coloss. 3. istud, imò & alia peccata exprimantur vocibus substantiam significantibus: *Vetus homo, corpus peccati* &c. Cujus delirii absurditas coincidens cum antiquissima heresi Manichæorum, damnata pridem fuit à Conciliis & Patribus unanimi consensu concludentibus, peccatum non esse substantiam, nullam substantiam esse malam, nullam esse naturam, omnem substantiam esse à DEO, peccatum verò non esse à DEO. Item à Trid. Sess. 5. de pecc. orig. can. 5. desinente: *Per Sacramentum baptismi tolli ab homine totum id, quod veram & propriam rationem peccati habet.*

Constat etiam ex hac ratione: quòd dæmon non possit esse Author alicujus substantiæ; est verò Author peccati originalis: *Nam invidiâ diaboli peccatum intravit in mundum*: ergo peccatum originale non potest esse substantia. Porro Apostolus dicens: *Vetus homo*, non significat solum peccatum formaliter, sed subjectum peccatis inquinatum, quemadmodum & novus homo significat subjectum, gratiâ sanctificante præditum. Corpus quoque peccati per metaphoram & allegoriam vocatur multitudo peccatorum: quia sicut ex variis membris confurgit totum corpus, ita ex variis peccatis integra multitudo peccatorum coalescit.

catum originale non potest esse substantia. Porro Apostolus dicens: *Vetus homo*, non significat solum peccatum formaliter, sed subjectum peccatis inquinatum, quemadmodum & novus homo significat subjectum, gratiâ sanctificante præditum. Corpus quoque peccati per metaphoram & allegoriam vocatur multitudo peccatorum: quia sicut ex variis membris confurgit totum corpus, ita ex variis peccatis integra multitudo peccatorum coalescit.

A priori errore parum abluat explodenda Keenitii insania, asserentis, originale peccatum esse aliquid substantiale corporeum, v. g. cor, hepato, aut totum corpus: hæc enim manent refutata ex dictis: ipsum quoque originale est infectio & mors ipsius animæ, quod de aulla re corporea dici potest.

Tertiò communissimus error est Lutheranorum & Calvinistarum, qui dicunt, peccatum originale esse ipsum fomitem concupiscentiæ, & inclinationem ad malum. Qui error manet confutatus ex præallegata definitione Tridentini, quæ hanc præcipuè hæresin tangit, quòd per baptismum tollatur in renatis, quicquid habet veram & propriè dictam rationem peccati, juxta illud Apostoli. Rom. 8. : *Nihil damnationis est iis, qui sunt renati in Christo JESU*: atqui concupiscentia relinquatur post baptismum attestante eodem Apostolo Rom. 7. *Videò aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis meæ.* Nec obest, quòd Apostolus hanc concupiscentiam alicubi appellet peccatum, nam dicitur peccatum metonymicè, non quòd verè & propriè in renatis peccatum sit, sed quia ex peccato est, & ad peccatum inclinât, ut loquitur Tridentin. cit. Can. 5. Manet eadem hæresis refutata ex dictis in priori Tract. ubi ostendimus, motus concupiscentiæ secundum se non esse peccata.

Ex iisdem fundamentis rejicitur opinio, quæ tribuitur Gregorio Arimin. l. 2. sent. dist. 31. q. 1. constituentis peccatum originale in morbida qualitate animæ superaddita, quam Serpens suo sibilo Adamo afflaverit: nam primò, si per hanc qualitatem intelligis concupiscentiam, incidis in errorem prioris sententiæ: si distinguis: vel illa quali-

qualitas est spiritualis, vel corporea. Non corporea, quia hæc non potest afficere animam; non spiritualis, quia hujus non est assignabilis causa, cum sibilus Serpentis non potuerit producere; in super ejusmodi qualitas non ablueretur per baptismum, nec subtraheretur Divina causalitati, quorum utrumque repugnat peccato originali.

§. II.

Expenditur opinio Catherini.

3. **A**mbrosii Catherini, Pighii, & Salmeronis doctrina est, peccatum originale formaliter consistere in præterito actuali peccato Adami parvulos extrinsecè denominante: quæ sententia docet primò peccatum originale nihil esse aliud, quam primam Adæ inobedientiam. Secundò, hoc originale peccatum esse unum idemque in omnibus, in Adamo quidem re ipsa, in cæteris verò imputativè. Tertio, nihil esse inhærens in parvulis, quod habet rationem peccati. Quarto, privationem justitiæ, reatum, & similia pœnam esse peccati originalis, non culpam.

Fundamentum hujus sententiæ est primò: Illud est originale peccatum, per quod mors intravit in mundum: sed per peccatum Adami personale mors tam animæ, quam corporis intravit in mundum: ergo ipsum est peccatum originale. Secundò: Illud est peccatum originale, quo in primo instanti conceptionis peccatores constituimur: sed per inobedientiam Adami sic constituimur peccatores, dicente Apostolo: *Per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi.*

Tertio: Illud est nostrum originale, quod Adam in nos transmisit: sed transmisit suum personale, vel actuale peccatum, non enim aliud transmisit, quam quod habuit; sed habuit actuale peccatum: ergo.

Quarto: Illud est nostrum originale, quo Adam nobis nocuit; sed per suam actualem inobedientiam nobis nocuit: ergo.

Huc applicant textus SS. PP. cum dicunt: *Quoniam non jejunavimus, exulamur a paradiso.* Basilii hom. 1. de jejun. *In casu primi hominis cecidimus omnes.* Bernard. serm. in Cœna Dom.

4. Contra hanc sententiam est primò: quia Concil. Araus. can. 2. nec non Trid. loco citato, dicunt peccatum transfundi in posteros, & eodem modo loquuntur de peccato, ac de morte: sed peccatum transfundi non est pura denominatio extrinseca, uti neque mortem transfere in genus humanum: ergo non potest salvari originale peccatum per puram denominationem extrinsecam.

Secundò. Idem Trid. sess. 6. c. 3. affirmat, homines dum concipiuntur, propriam injustitiam contrahere, ut licet sit unum origine, sit tamen distinctum in singulis: sed ex mente Pighii & Catherini unum tantummodo esset peccatum originale commune omnibus, cum actuale peccatum Adami tanquam actus immanens ipsius non possit multiplicari in posteris.

Tertio. Concilium ibidem opponit comparative injustitiam, quam ex Adamo per generationem accepimus, gratiæ & sanctitati, quam à Christi

per baptismi regenerationem accepimus: ergo sicut ista est cuilibet baptizato propria, intrinseca, & distincta à sanctitate Christi, ita & injustitia, quam ex Adamo contrahimus, est cuilibet propria, intrinseca, & distincta à peccato Adami.

Quarto. Pœna damni, respondens culpæ originali, intrinsecè & sigillatim afficit omnes, qui sine baptismo decedunt: ergo similiter culpa originalis, cui illa proportionatur, debet esse intrinsecè recepta in singulis.

Quintò per baptismum intrinsecè mundatur, & abluimur à peccatis: sed hoc significat in proprietate verborum abluentionem alicujus maculæ intrinsecæ: ergo.

Fundamenta contrariæ opinionis peccati in confusione peccati originalis activi originans cum peccato originali passivo, & tantus causalium formalium.

Unde ad 1. Respondeo distinguendo majorem: Est peccatum originale originans, concedo; est peccatum originale, originatum, & passivè receptum, nego. Hoc enim est ipsa moranix: & sic distincta minore, nego consequentiam.

Ad 2. distinguo majorem: Illud est nostrum originale peccatum, quo formaliter & intrinsecè peccatores constituimur, concedo; quo casualiter, & extrinsecè, nego majorem; sed per Adæ actuale peccatum constituimur peccatores casualiter & extrinsecè, concedo; formaliter & intrinsecè, nego minorem & consequentiam.

Ad 3. nego minorem, & probationem distinguo. Illud transmisit, quod habuit casualiter, concedo; formaliter, nego. Peccatum enim, quod formaliter habuit, cum esset actus immanens, transmitti non potuit.

Similiter ad 4. Illud est originale, quo Adam nobis nocuit, & nocet formaliter, concedo; quo nocuit casualiter, nego; vel subdistinguo: Est originale originans, & activè, concedo; originatum, & passivè, nego.

Ita & Basilii loquitur in sensu casuali, cum exilium à paradiso refundit in commestionem pomi prohibiti. D. verò Bernardus loquitur de casu, quo omnes in Adamo peccante ceciderunt in debito & potentia, non actu; extrinsecè, non intrinsecè.

§. III.

Sententia Durandi rejicitur.

Durandus in 2. dist. 30. q. 3. dicit, peccatum originale parvulorum formaliter consistere in reatu, seu dignitate carenti justitiæ originali, quæ carentia est pœna ipsorum.

Fundamentum habet in autoritate SS. Dionysii & Augustini; nam Dionysius de Div. nom. c. 4. asserit, puniri non esse malum, sed esse pœnâ dignum: ergo dignitas pœnæ est moralis malitia, ideoque sufficiens, ut formaliter constituat peccatum originale. D. verò Augustinus disputans contra Pelagianos sapius meminit, concupiscentiam in non baptizatis esse peccatum originale non ratione sui, sed ratione reatu ab juncti, & idem esse tolli reatum, ac tolli originale peccatum.